

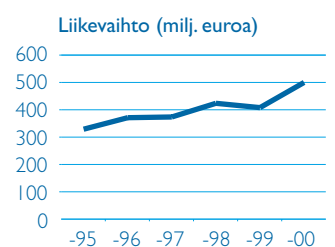
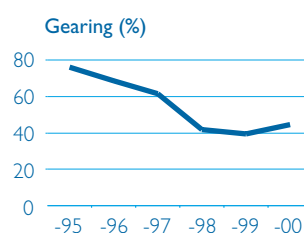
VUOSIKERTOMUS 2000

Sisällys

Toimitusjohtajan katsaus	4	Ympäristö	16
Ilmastonmuutoksesta haasteita energia-alalle	6	Hallituksen toimintakertomus	18
Euroopan maakaasumarkkinat avataan kilpailulle	7	Tuloslaskelma	20
Maakaasun käyttö Suomessa	8	Rahoituslaskelma	21
Gasum uudisti maakaasun hinnoittelujärjestelmän	9	Tase	22
Länsi-Suomi uudeksi markkina-alueeksi	10	Tilinpäätöksen liitetiedot	24
Gasumin palvelut kehittyvät	11	Tunnuslukujen laskentakaavat	25
Maakaasun hankinta Suomeen varmalla pohjalla	12	Tilintarkastuskertomus	28
Maakaasu siirtyy turvallisesti ja luotettavasti	13	Hallintoneuvoston lausunto	28
Henkilöstö	14	Gasumin tytäryhtiöt	29
		Yhtiön hallinto	30

GASUM-KONSERNIN TUNNUSLUVUT

Gasumin maakaasun myynti vuonna 2000 oli 3990 miljoonaa kuutiometriä, joka vastaa noin 39,9 TWh. Liikevaihto oli 495,5 miljoonaa euroa, joka on 23 prosenttia suurempi kuin vuonna 1999. Liikevoitto oli 34,1 miljoonaa euroa. Tämä on 44 prosenttia vähemmän kuin huippuvuonna 1999. Ero johtuu pääasiassa maakaasun ja öljyn hintasidonaisuudesta.

Gasum vastaa Suomessa maakaasun maahantuonnista, siirtoputkiston operoinnista, ylläpidosta ja laajennus- ja rakentamisesta sekä maakaasun markkinoinnista ja myynnistä tukkuasiakkaille, kuten suurille teollisuuslaitoksille, energialaitoksille ja paikallisjakeluyhtiöille.

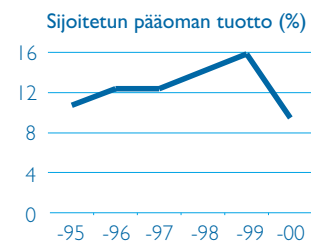
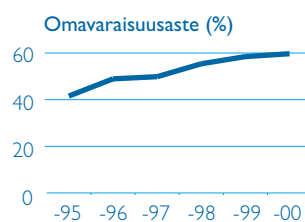
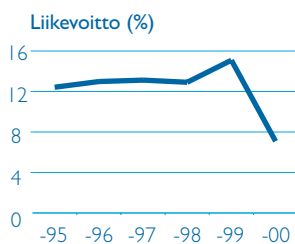
Maakaasumarkkinalain mukaisesti Gasum tarjoaa maakaasun siirtoa ja muita verkkopalveluja jälkimarkkinakauppaa käyville ja toimii lain tarkoittamana järjestelmävastaavana. Jälkimarkkinakauppaa varten yhtiö on perustanut Kaasupörssi Oy:n jonka toiminta käynnistyy keväällä 2001.

Gasum toimittaa nesteytettyä maakaasua (LNG) tutkimustarkoituksiin ja maakaasumootoreiden koeajoihin sekä paineistettua maakaasua (CNG) ajoneuvokäyttöön. Lisäksi yhtiö myy kunnossapito- ja muita palveluja.

Vuoden 2000 lopulla Gasumin omistaman maakaasun siirtoputkiston pituus oli 942 kilometriä. Toimituskohteita oli 189.

Gasumin vakinaisen henkilökunnan määrä vuoden 2000 lopussa oli 143 henkeä. Tytäryhtiöiden palveluksessa oli 33 henkilöä. Toimipaikkoja on kuusi.

Gasum-konserniin kuuluvat emoyhtiön Gasum Oy:n lisäksi maakaasun paikallisjakeluyhtiöt Helsingin Kaasu Oy ja Kotkan Kaasuenergia Oy sekä talvella 2001 perustettu Kaasupörssi Oy. ■

Toimitusjohtajan katsaus

Antero Jännes

Runsaana pysytellyt vesivoiman tarjonta pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla piti markkinasähkön hinnan matalana vuonna 2000. Samanaikaisesti raakaöljyn ja öljytuotteiden hinnat nousivat ennätysellisen korkealle tasolle, mikä kohotti maakaasun hintaa ja heikensi sen kilpailukykyä sähkön tuotannossa. Öljyn korkea hinta vaikutti kielteisesti Gasumin tulokseen osto- ja myyntisopimuksissa olevien indeksisidonnaisuuksien kautta. Tästä syystä emme saavuttaneet omistajien vuodelle 2000 asettamia tulostavoitteita.

4

Maakaasu on kuitenkin vahvistanut asemaansa lämmön tuotannon polttoaineena ja erityisesti yhdyskuntien ja teollisuuden yhdistetyssä lämmön ja sähkön tuotannossa.

Vaikeasta markkinatilanteesta huolimatta maakaasun käyttö kasvoi vuonna 2000 enemmän kuin sähkön käyttö ja selvästi enemmän kuin kaukolämmön myynti.

Suomen kansallinen ilmasto-ohjelma perustuu EU:n taakanjako-ohjelman pohjalta sovittuun kansalliseen päästöjen vähentämistavoitteeseen. Eri tahojen tekemät selvitykset osoittavat, että taloudellisen kasvun jatkuessa ei kasvihuonekaasupäästöjä pystytä rajoittamaan vuoden 1990 tasolle ilman maakaasun käytön lisäämistä. Vanhentuneiden kivihiiltä käyttävien voimalaitosten korvaaminen maakaasua käyt-

tävillä kombivoimalaitoksilla on lähtökohtana kaikissa kansallisen ilmasto-ohjelman pohjaksi lasketuissa skenaarioissa. Maakaasun edut ovat parhaimmillaan yhdistetyssä lämmön ja sähkön tuotannossa, kun otetaan huomioon ympäristö- ja taloudelliset näkökohdat. Maakaasun käytön voimakas lisääminen sähkön erillistuotannossa edellyttää poliittisia päätöksiä sekä sitä, että voimantuottajat ovat valmiita hyväksymään maakaasun hankintaan nykytilanteessa liittyvän taloudellisen riskin.

Maakaasuputken jatkaminen Länsi-Suomeen on Gasumin merkittävin lähiajan tavoite. Tehdyn esiselvityksen perusteella käynnistimme vuoden 2001 alussa hankkeen perussuunnittelun, joka tähtää siihen, että kaasun käyttö Turun alueella voisi alkaa vuonna 2006. Samalla selvitimme yhdessä muiden osapuolten kanssa onko taloudellisesti kannattavaa siirtää maakaasua Suomen kautta Tukholman alueelle. Vuoden vaihteessa Fortum, Turku Energia ja Turun alueen kunnat ilmoittivat yhteisestä hankkeestaan rakentaa maakaasua käyttävä sähköä ja lämpöä tuottava voimalaitos Turkuun viimeistään vuonna 2010. Ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi kivihiilen käyttö pitäisi korvata maakaasulla myös Länsi-Suomessa mahdollisimman nopeasti. Niin ikään alueen maakaasumarkkinoiden kehittämisen takia hanke tulisi toteuttaa mahdollisimman pian.

Gasum valmistautui maakaasumarkkinalain mukaiseen toimintaan tilanteessa, jossa lain soveltamisohjeita vasta laadittiin. Maakaasumarkkinoita valvova Energiamarkkinavirasto sai omat valtuutensa elokuussa 2000. Uuteen markkinatilanteeseen valmistautuminen oli kertomusvuoden aikana yhtiön suurin sisäinen kehitysprojekti.

Lokakuun alussa Gasum julkisti uuden M2001 -hinnoit-

telujärjestelmän. Siinä on maakaasumarkkinalain vaatimat erilliset tariffit siirrolle ja energialle. Lain myötä ei ollut tarvetta merkittäviin tariffimuutoksiin. Maakaasumarkkinalain vaatimuksesta maakaasun hinnoittelu tulee entistä läpinäkyvämmäksi, minkä uskomme lisäävän asiakkaiden luottamusta hinnoittelun tasapuolisuuteen. Gasumin keskeinen haaste on kehittää tariffijärjestelmä, joka turvaa maakaasun kilpailukyvyn eri asiakassegmenteissä ja tarjoaa asiakkaille lisää valinnanvapautta. Keskeisten viranomaispäätösten puuttuminen vaikeutti hinnoittelun kehittämistä. Hinnoittelujärjestelmä M2001 on voimassa yhden vuoden, mikä mahdollistaa asiakkaiden palautteen ja saadun kokemuksen hyödyntämisen seuraavaa järjestelmää rakennettaessa.

Paikallisjakelun osuus maakaasun käytöstä Suomessa on vähäisempää kuin muualla Euroopassa. Nykyisen maakaasuverkon alueella on kohteita, joihin kaukolämpöverkon ulottaminen ei ole kannattavaa, mutta maakaasun paikallisjakelulle on taloudelliset edellytykset. Panostamme paikallisjakelun kehittämiseen jatkossa entistä enemmän. Asiakaspinnan laajeneminen tuo uusia mahdollisuuksia myös laite- ja palvelutoiminnan kasvattamiseen.

Energiamarkkinoiden muutos luo Gasumille edellytyksiä kehittää toimintaansa alueilla, joilla yhtiöllä on luontaista osuamista. Yksi tällainen alue on maakaasuun liittyvä huolto-, valvonta- ja muu palvelutoiminta nykyiselle asiakaskunnalle.

Tulevat vuodet sisältävät mielenkiintoisia haasteita. Uskon, että Gasumilla ja sen henkilöstöllä on kaikki edellytykset palvella asiakkaitaan entistä paremmin. Kiitän lämpimästi yhtiön henkilökuntaa hyvästä työstä sekä asiakkaitamme ja yhteistyökumppaneitamme miellyttävästä yhteistyöstä kertomusvuoden aikana. ■

Ilmastomuutoksesta haasteita energia-alalle

Energian tarpeen kasvu ja pääosin fossiilisten polttoaineiden käytöstä johtuva kasvihuoneilmiön kiihtyminen sekä energia-markkinoiden avaaminen kilpailulle asettavat aivan uusia haasteita maailman energihuollolle ja alan toimijoille.

Kioton sopimuksen mukaisesti Euroopan unioni on sitoutunut vähentämään hiilidioksidin ja muiden kasvihuone

kaasujen päästöjä. Vähennystavoitteiden jaossa jäsenmaiden kesken on sovittu, että Suomessa kasvihuonepäästökaasut saavat sitoutumiskaudella 2008-2012 olla keskimäärin korkeintaan samat, mitä ne olivat vuonna 1990.

Maakaasun käyttöosuuden kasvattaminen on maailmanlaajuisesti nähty yhdeksi tärkeäksi keinoksi vähentää hiilidioksidipäästöjä. Maakaasu on ympäristöystävällisin fossiilinen polttoaine, jota poltettaessa syntyy huomattavasti vähemmän hiilidioksidia kuin muita fossiilisia polttoaineita käytettäessä. Myös Suomen valmisteltavana olevassa ilmasto-ohjel-

massa maakaasun osuuden kasvattamista lähinnä kivihiilen kustannuksella pidetään yhtenä välttämättömänä keinona ohjelman tavoitteiden toteuttamiselle.

EU-maiden riippuvuus tuontienergiasta kasvaa

Energiankulutuksen kasvun myötä EU-maiden maakaasun hankinta tulee entistä riippuvaisemmaksi yhteisön ulkopuolisista maista. EU:n viime vuonna julkaiseman energihuollon varmuutta käsittelevän vihreän kirjan mukaan EU-maiden riippuvuus maakaasun tuonnista nousee 70 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Kivihiilen osalta riippuvuus olisi jopa 100 prosenttia ja öljyn suhteen 90 prosenttia. Huoltovarmuussyistä polttoainejakauman tulisi olla mahdollisimman monipuolinen, toisaalta fossiilisten polttoaineiden käyttöä on vähennettävä kasvihuonekaasupäästöjen pienentämiseksi.

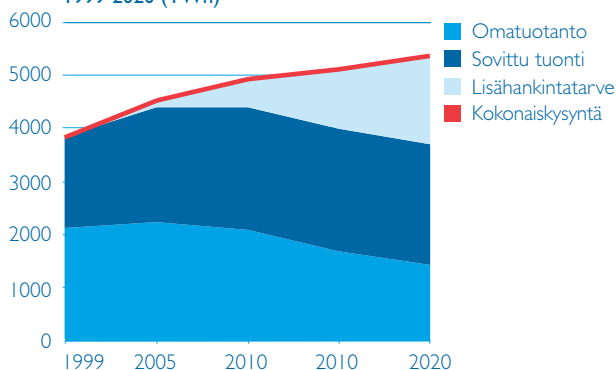
Lisähaastetta EU:n ja kansallisten energiastategioiden laatimiseen tuo viime vuosina alulle pantu energiemarkkinoiden vapauttaminen kilpailulle. Tähän on liittynyt myös kansallisten energiayhtiöiden yksityistämistä. EU:n tavoitteena on yhdistää jäsenmaiden erilliset sähkö- ja kaasumarkkinat yhteisön laajuisiksi sähkö- ja kaasumarkkinoiksi.

Vuonna 2000 Länsi-Euroopan maakaasun kulutus oli 396 miljardia kuutiometriä, joka on 2,8 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuotena. Kasvu johtui pääosin kaasun lisäkäytöstä teollisuudessa ja sähköntuotannossa sekä asiakasmäärän kasvusta kaikilla sektoreilla.

Länsi-Euroopan kaasuteollisuudessa on töissä noin 150.000 henkilöä, jotka palvelevat yli 80 miljoonaa asiakasta kotitalouksissa ja liikelaitoksissa. ■

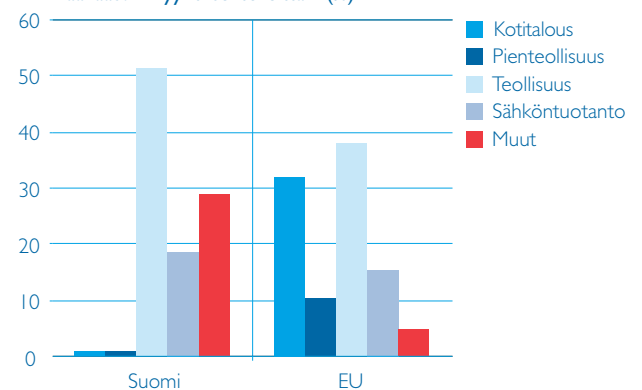
6

Maakaasun kysyntä ja hankinta EU:ssa 1999-2020 (TWh)

Lähde: Eurogas

Maakaasun myynti sektoreittain (%)

Lähde: Eurogas

European maakaasumarkkinat avataan kilpailuille

EU:n maakaasudirektiivi avaa markkinat asteittain kolmessa vaiheessa vuosina 2003-2008, jolloin vähintään 33 prosenttia markkinoista pitää olla kilpailun piirissä. Direktiivi sallii Suomelle väliaikaisia poikkeuksia eräistä direktiivin säännöksistä eikä velvoita Suomea avaamaan vielä tässä vaiheessa maakaasumarkkinoita. Vasta siirtymäkauden jälkeen eli sitten, kun Suomella on useampi kuin yksi kaasuntoimittaja, kaikki direktiivin velvoitteet koskevat myös Suomea.

Suomessa kilpailaan jälkimarkkinoilla

Elokuussa 2000 voimaantullut Suomen maakaasumarkkinalaki menee pidemmälle kuin EU edellyttäisi. Kilpailulle avataan niin sanotut jälkimarkkinat. Maakaasumarkkinain mukaan maakaasun hinnassa on eriytettävä siirron ja energian osuus vuoden 2001 alusta. Maaliskuun 2001 alusta lukien astui voimaan maakaasuverkon haltijoille asetettu siirtovollisuus. Tämä mahdollistaa jälkimarkkinakaupan, joka tarkoittaa Gasumin tukkuasiakkaiden keskenään käymää kauppaa itseltään käyttämättä jääneestä maakaasusta. Jälkimarkkinakauppaa voivat käydä kaasun käyttäjät ja jälleenmyyjät, jotka kuluttavat tai myyvät jakeluverkkonsa kautta vähintään 5 miljoonaa kuutiota maakaasua vuodessa, kuuluvat kaasun mittauksen kaukoluennan piiriin ja ovat hankkineet kaasunsa lain voimaantulon jälkeen sovitulla hankintasopimuksella. ■

MAAKAASUN MATKA

Siperia

Maakaasu tulee Suomeen Venäjältä Länsi-Siperiasta Jamburgin ja Urengoin maakaasukentiltä 3300 kilometrin päästä. Matkaan

kuluu aikaa noin viikko. Länsi-Siperian maakaasukentät ovat maailman rikkaimmat. Kaasun myyjänä toimii venäläinen kaasu-yhtiö Gazprom. Venäjän alueella on 33 prosenttia maailman todetuista kaasuvaroista. Grjazovetsin ja Torzhokin kohdalla haarautuvat siirtoputket kohti Pietarin aluetta ja Suomea. Gazpromin tytäryhtiö Lentransgaz huolehtii kaasun siirrosta Pietarin kuvernementin alueelle ja Suomeen. Pietarin pohjoispuolella oleva Severnajan kompressoriasema vauhdittaa kaasun matkaa Suomeen.

Maakaasun käyttö Suomessa

Sähkön ja lämmön yhteistuotanto tärkein käyttökohde

Maakaasun käyttö kasvoi vuonna 2000 edelliseen vuoteen verrattuna 2,5 prosenttia. Poikkeuksellisen lämmin loppuvuosi puolitti odotetun kasvun. Käyttö lisääntyi enemmän kuin sähkön käyttö ja selvästi enemmän kuin kaukolämmön myynti.

Yhdyskuntien kaukolämmityksessä ja siihen liittyvässä voimantuotannossa kuluu 44 prosenttia kaasusta. Suurin maakaasua käyttävä teollisuustoimiala on metsäteollisuus (31 %), seuraavaksi suurin on öljynjalostus (13%). Paikallisjakelun osuus on noin 5 prosenttia.

Kolme neljäsosaa koko kaasuvolyymista käytetään yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotannossa teollisuuden ja yhdyskuntien voimalaitoksissa. Tämä käyttöalue onkin ollut Suomessa maakaasun pitkän kasvuvaiheen kantavin voima. Vuonna 2000 taajamien kaukolämpölaitosten yhteistuotanto säilyi lähes edellisen vuoden tasolla, mutta teollisuuden yhteistuotanto supistui vähän. Vuoden 2000 syksyllä käynnistyi kaksi uutta kaasuvoimalaitosta, Tampereen Naistenlahti ja Stora Enson Inkeröisten laitos. Jatkossakin maakaasun käytön kasvu perustuu yhdistettyyn sähkön ja lämmön tuotantoon.

Suomen Kaukolämpö ry:n kokoamien tietojen mukaan maakaasun osuus kaukolämmön polttoaineena kasvoi edelleen. Maakaasulla tuotettiin 38 prosenttia kaukolämmöstä ja yhteistuotantosähköstä. Maakaasun osuus kasvoi kaksi prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta. Kivihiilen osuus oli 26 prosenttia vähentyen näin vajaa kaksi prosenttiyksikköä. Kotimaisten polttoaineiden osuudet säilyivät edellisvuoden tasolla. Öljyn osuus laski hieman.

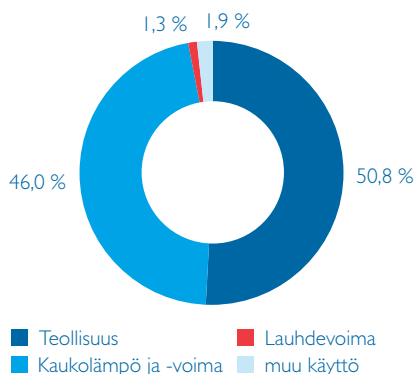

Maakaasun osuus sähkön tuotannossa kasvoi hieman nyt 11 prosenttia. Lauhdesähköntuotannossa maakaasun osuus oli pieni. Sähkön markkinahinta on alhainen ja sen saatavuus on hyvä. Uutta kapasiteettia ei jo aloitettujen hankkeiden lisäksi näin ollen rakennettane Suomessa lähivuosina.

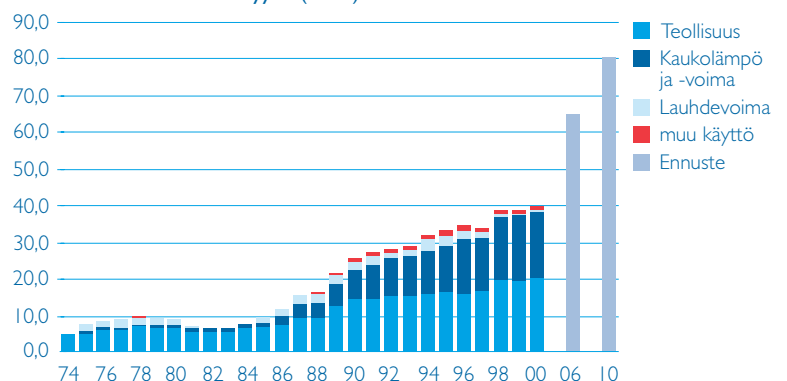
Paikallisjakelun kehittämiseen panostetaan

Paikallisjakelua kehitettiin voimallisesti vuoden aikana Siuntiossa, Lohjalla, Sipoossa, Porvoossa, Virolahdella, Kotkassa, Hämeenlinnassa ja Helsingissä. Myös muilla paikkakunnilla

Maakaasun käyttö sektoreittain v.2000

Gasumin maakaasun myynti (TWh)

Gasum uudisti maakaasun hinnoittelujärjestelmän

Suomessa maakaasukaupassa on vuodesta 1992 lähtien noudatettu yhtenäistä, julkista hinnoittelujärjestelmää. Gasumin maakaasun hinnoittelujärjestelmä M2001 julkaistiin lokakuun alussa 2000. Maakaasumarkkinoiden avaamisen myötä maakaasun kokonaishinta muodostuu M2001 hinnoittelujärjestelmässä maakaasun siirto hinnasta ja itse maakaasun hinnasta (myyntihinta). Maakaasun hinta on sidottu öljyn (HFO IS) ja kivihiilen (h) hintaan sekä kotimaan perushintaindeksiin E31-33 erilaisilla painoarvoilla. Osa maakaasun tukkukaupasta käydään vielä ensimmäisten julkisten M-hinnoittelutariffien sekä vanhojen pitkäaikaisten erillissopimusten pohjalta.

Jälkimarkkinakauppaa internetissä

Gasum perustaa jälkimarkkinakauppaa varten erillisen Kaasupörssi Oyn. Internetin välityksellä käytävä kauppa on määrää käynnistää keväällä 2001. Alkuvaiheessa markkinapaikalla käydään kauppaa seuraavan vuorokauden kaasusta suljetulla täsmäytysmenetelmällä.

Maakaasumarkkinalain mukainen kirjanpidollinen maakaasuliiketoimintojen eriyttäminen alkoi vuoden 2001 alusta. Tarkoituksena on laatia maakaasun myyntitoiminnalle ja verkkotoiminnalle erilliset tuloslaskelmat ja taseet.

Myyntitoiminnan tilinpäätökseen kohdistetaan energian ja osittain varapolttoaineen myyntituotot ja hankinnan kulut sekä aiheuttamisperiaatteen mukaiset kiinteät kulut ja pääoma. Verkkotoiminnan tilinpäätökseen kohdistetaan siirron ja osittain varapolttoaineen myyntituotot ja hankinnan kulut sekä aiheuttamisperiaatteen mukaisesti verkkotoiminnan kiinteät kulut sekä pääoma. ■

paikallisjakelu kasvoi. Hyvin korkealle noussut öljyn hinta lisäsi lämmityssektorilla kiinnostusta maakaasun käyttöä kohtaan ja uusia maakaasun käyttäjiä saatiin lähes 300. Paikallisjakelun volyyymi oli yli 180 miljoonaa kuutiometriä vuonna 2000. Kasvu jatkuu edelleen voimakkaana. ■

Imatralla maakaasun vastaanottoasemalla mitataan maahan tuotavan maakaasun määrää ja seurataan sen laatua. Imatralla toimii ryhmä, joka huolehtii kunnossapidosta ja

ennakkohuollosta Imatra-Lappeenranta -alueella. Kesäkuussa 2000 Imatralla vietettiin rajajuhlaa, kun Karjalan kannaksen poikki valmistui toinen siirtoputki eli rinnakkais-

putki. Nyt maakaasun siirto on varmistettu vähintään kahdella putkella koko matkan Siperiasta Suomeen. Mahdollisten putkirikojen aikana on aina käytössä ainakin toinen putki.

Länsi-Suomi uudeksi markkina-alueeksi

Länsi-Suomi on väestöpohjansa ja teollisuutensa johdosta luonnollinen suunta laajentaa kaasun toimitusalueetta, joka nykyisin kattaa noin 15 prosenttia Suomen alueesta ja 40 prosenttia väestöstä..

Länsi-Suomessa maakaasulle löytyy käyttäjiä alueen kaupunkien kaukolämpötuotannosta ja siihen yhdistetystä sähköntuotannosta. Teollisuuden lämmöntarve Rauman, Porin ja Naantalın alueella on toinen merkittävä käyttökohde. Länsi-Suomessa olevien suurimpien potentiaalisten maakaasukäyttäjien kaasuntarpeeksi on arvioitu 10 TWh vuodessa, josta määrästä noin puolet keskittyy Turun talousalueelle.

Gasum on käynyt keskusteluja alueen suurimpien energian käyttäjien ja tuottajien kanssa. Tietojen pohjalta arvioitiin, että Rauman ja Porin alueella maakaasun käyttö voitaisiin aloittaa vuosina 2008 –12. Sen sijaan Turun talousalueella maakaasun käytölle kaukolämmityksessä ja teollisuudessa on hyvät edellytykset jo aiemmin. Tämä johtuu nykyisen tuotantokoneiston korkeasta iästä ja haitallisista ympäristövaikutuksista.

Vuoden 2000 lopulla Gasum päätti käynnistää maakaasuputkiston perussuunnittelun Turun talousalueelle. Perussuunnittelu ja siihen liittyvät ympäristövaikutusten arviointi (YVA) on määrä tehdä kesään 2002 mennessä. Käynnistämällä perussuunnittelun Gasum varmistaa, että kaasutoimitukset Turun alueelle voidaan tarvittaessa aloittaa vuonna 2006. Perussuunnittelussa kerätään lopullista investointipäätöstä varten tarvittavat tiedot.

Suunnittelussa on vaihtoehtona mukana kaasuputken jatkaminen myöhemmin Rauman ja Porin alueelle. Samoin selvitetään kaasun kauttakuljetusmahdollisuus (transit) Imat-

ralta Suomen länsirannikolle Ruotsia varten. Kauttakuljetusvaihtoehdon tarpeet ja aikataulu tarkentuvat vuoden 2001 aikana.

Turun talousalueen suurimpien käyttäjien kanssa syksyn 2000 aikana käydyt keskustelut kaasutoimituksista lisäsivät kiinnostusta maakaasun käyttöön. Markkinasähkön nykyinen matala hintataso ja epävarmuus polttoaine- ja sähköhintojen kehittymisestä jarruttavat asiakkaitten halukkuutta sitoutua pitkälle tulevaisuuteen vaikuttavaan maakaasuinvestointiin yhdistetyn sähköntuotannon osalta.

Turku ja sen naapurikaupungit solmivat vuoden 2000 lopulla pitkäaikaisen sopimuksen jatkaa lämmön ostoa Fortumin Naantalın hiilivoimalasta, kunnes maakaasua on saatavilla. Samalla ne päättivät perustaa yhdessä Fortumin kanssa uuden tuotantoyhtiön, jonka tavoitteena on rakentaa maakaasuun perustuva alueellinen voimalaitos heti kun sille on taloudelliset edellytykset. Uuden tuotantoyhtiön ja Gasumin väliset kaasun toimitusneuvottelut alkavat vuoden 2001 aikana. ■

10

Suomessa rinnakkaisputkiverkosto ulottuu itärajalta Lappeenrantaan asti. Heinäkuussa 2000 aloitettiin rinnakkaisputken jatkorakentaminen Lappeenrannasta **Luumäelle** Törolään. Tämän rinnakkaisputkiosuuden on määrä valmistua kuluvan vuoden syyskuussa. Rinnak-

Maakaasun tuonnin, verkkopalvelujen ja maakaasun tukku- myynnin lisäksi Gasum Oy tarjoaa myös jalostettuja maakaasutuotteita ja kunnossapitopalveluja.

LNG:tä tutkimukseen ja varapolttoaineeksi

Gasum toimitti Porvoossa sijaitsevalta Oy AGA Ab:n maakaasun nesteytyslaitokselta nestemäistä maakaasua (LNG) säiliöautolla Suomeen, Ruotsiin ja Norjaan testaus- ja tutkimuskäyttöön. Uusimpia LNG:n tarvitsijoita ovat biokaasulaitokset. Niissä LNG:stä höyrystettyä maakaasua käytetään biokaasusta tuotetun metaanin varapolttoaineena.

Nestemäistä maakaasua on toimitettu myös maakaasun varapolttoaineeksi. LNG:n kuljettamiseen käytettävä säiliöauto toimii syöttösäiliönä ja siihen kytketty höyrystinyksikkö höyrystää ja lämmittää - 160 °C kylmyydessä olevan maakaasun kuluttajalle sopivaksi. Gasumin kesällä 2000 hankkiman siirtolava-autolla kuljetettavan ilmahöyrystinyksikön teho on 10 MW. Sen avulla on mahdollista syöttää säiliöautosta nesteytettyä maakaasua asiakkaiden käyttöön esimerkiksi putkiston liitännätöiden aikana.

Maakaasubussit parantavat ilman laatua

Helsingissä oli vuoden 2000 lopussa keskusta-alueen liikenteessä 33 maakaasukäyttöistä bussia sekä kolme kuorma-autoa. Näiden tankkaukset paineistetulla maakaasulla (CNG) hoidettiin Ruskeasuon linja-autovarikolla sijaitsevalta maakaasun tankkausasemalta. Tankkausaseman käytöstä, huolloista ja ylläpidosta huolehtii Helsingin keskusliikenteessä arvioidaan vuonna 2003 olevan noin sata maakaasubussia.

Maakaasuun liittyvä kunnossapito Gasumin ydinosaamista

Kunnossapidon osalta Gasumissa oleva ammattitaito ja kalusto on käytössä myös ulkopuolisille. Gasumin omien kunnossapitotöiden ohella palvellaan asiakkaita myös niissä kunnossapidollisissa asioissa joita Gasum on perinteisesti tehnyt vain omille laitteilleen. ■

11

MAAKAASUN MATKA

Luumäki

Imatra

Siperia

kaisputki parantaa maakaasun toimitusvarmuutta ja vahvistaa siirtokapasiteettia muun muassa odotettavissa olevaa maakaasuputken länsilajennusta silmällä pitäen. Rinnakkaisputkea on tarkoitus jatkaa Valkealan maakaasukeskukseen vuoteen 2010 mennessä.

Maakaasun hankinta Suomeen varmallalla pohjalla

Öljyn hinta nosti maakaasun hankintahintaa

Gasumin maakaasun hankinta pohjautuu venäläisen OAO Gazpromin kanssa solmittuun pitkäaikaiseen hankintasopimukseen. Tämä mahdollistaa näköpiirissä olevan maakaasun käytön lisäämisen nykyverkon alueella, Länsi-Suomessa ja lauhdesähkön tuotannossa. Mikäli Suomen kansallinen ilmastostrategia edellyttää maakaasun käytön merkittävää lisäämistä erillisessä sähkön tuotannossa, on mahdollista neuvotella uudesta hankintakiintiöstä.

Vuonna 2000 maakaasun hankintahintaan vaikutti ajoittain hyvinkin korkealle noussut öljyn hinta. Suomeen on kuitenkin voitu tuoda venäläistä kaasua halvemmalla kuin muihin EU-maihin. Gasumin hankintasopimuksessa otetaan tietysti määrin huomioon se, että lähes kaikki Suomeen tuotava maakaasu käytetään voimalaitoksissa ja muissa suurissa käyttökohteissa. Useimmissa muissa Euroopan maissa, joihin Gazprom myy maakaasua, käyttö keskittyy kotitalouksiin ja muihin vaihtoehtoisesti öljyä käyttäviin kohteisiin.

Varmennus rinnakkaisilla järjestelmillä ja korvaavien polttoaineiden varastoinnilla

Maakaasun tekninen toimitusvarmuus parani merkittävästi, kun Karjalan kannakselle valmistui toinen maakaasun siirtoputki. Nyt maakaasun tuonti Suomeen on varmistettu vähintään kahdella putkella koko matkan Länsi-Siperiasta Suomen rajalle asti.

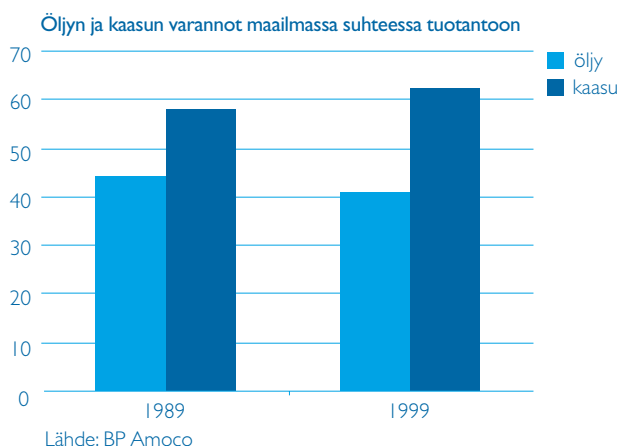
Kaasun siirrosta Pietarin kautta Suomeen vastaa Gazpromin tytäryhtiö Lentransgaz. Gasumin ja Lentransgasin välinen automaattinen tiedonsiirtoyhteys uudistettiin ja operatiivisten tietojen siirto automaattisesti valvomoiden välillä aloitettiin. Tällä järjestelmällä Gasumin on helpompi ennakoita muuttuvia tilanteita ja esimerkiksi sään kylmenemisen vaikutuksia kaasun kulutusmääriin.

Maakaasun huoltovarmuuden ylläpitämiseksi Gasum varastoi maakaasua korvaavia polttoaineita: kevyttä polttoöljyä, raskasta polttoöljyä sekä propaania, josta tarvittaessa voidaan valmistaa maakaasua korvaavaa seoskaasua. Seoskaasua voidaan syöttää Porvoossa sijaitsevalta seoskaasulaitokselta maakaasun siirtoputkistoon käytettäväksi kohteissa, joissa kaasulle ei ole vaihtoehtoa.

Maakaasutoimitukset ovat sujuneet moitteettomasti vuodesta 1974 lähtien, jolloin maakaasun käyttö Suomessa aloitettiin. ■

12

MAAKAASUN MATKA

Kiehuva kylässä Valkealassa sijaitsee keskusvalvomo, jossa valvotaan ja ohjataan keskitetysti maakaasun siirtoverkon toimintaa. Radiolinkkijärjestelmällä keskusvalvomoon kerätään tietoa noin 200 valvontakohteesta. Keskusvalvomo on päivitetty yötä päivää. Kiehuvasa työskentelee myös 27 kunnossapidon ammattilaista, jotka huolehtivat maakaasun siirtoputken ja siihen kuuluvien laitteiden kunnossapidosta.

Maakaasu siirtyy turvallisesti ja luotettavasti

Gasumin omistaman maakaasun korkeapaineisen siirtoputkiston pituus oli vuoden 2000 lopulla yhteensä 942 kilometriä.

Vuoden 2000 heinäkuussa otettiin käyttöön uusi rinnakkaisputki Valkealasta Kotkan Tavastilaan. Samassa yhteydessä rakennettiin uusi putki ja paineenvähennysasema Inkerosiin. Tampereella Naistenlahden voimalaitoksen paineenvähennysasema laajennettiin uuden voimalaitoksen tarpeita varten.

Ennakkohoito ja korjaukset varmistavat kaasun toimitukset

Kesällä 2000 otettiin käyttöön Venäjän puolella viimeinen osuus Karjalan kannaksen rinnakkaisputkea yhdessä rajavyöhykkeen ylittävän rinnakkaisputken kanssa. Uusi putkiosuus puhdistettiin yhdessä venäläisten kanssa useaan kertaan painekaapimen eli "porsaan" avulla.

Gasumin siirtoputkiston kunto tarkastettiin vuoden 2000 aikana rekisteröivällä painekaapimella eli "älykkäällä porsaalla". Sen avulla putkistossa tapahtuneet painumat, kulumat ja muut muutokset saadaan tarkasti selville korjaustöitä varten. Tarkistetuista putkiston osista ei analyysin mukaan löytynyt vakavia muutoksia. Tietojen perusteella käynnistettiin joitakin korjaustöitä.

Siirtoputkiston ja siihen kuuluvien koneistojen ennakkohoito ja korjaukset varmistavat osaltaan maakaasun siirron asiakkaille ilman keskeytyksiä. Vuonna 2000 tehtiin Imatran B kompressoriaseman vuonna 1993 käyttöön otetulle kaasuturbiinille ensimmäinen täyshuolto, jossa turbiinin kaikki osat tarkastettiin ja kunnostettiin.

Rinnakkaisputkiverkostoa laajennetaan kulutuksen kasvaessa

Vuoden aikana käynnistettiin kaksi uutta merkittävää laajennushanketta, joilla varmistetaan riittävä painetaso putkiston ääripisteissä maakaasun käytön lisääntyessä. Rinnakkaisputkea jatketaan Lappeenrannasta Luumäelle, ja Lemppälästä Nokialle rakennetaan putki, joka ohittaa Tampereen. Joutsenoon ja Porvooseen rakennetaan uudet paineenvähennysasemat.

Maakaasuverkoston valvontajärjestelmän uudistaminen saatettiin loppuun vuoden 2000 alkupuolella ja järjestelmää kehitettiin edelleen kohti internet-aikaa. Gasumin työntekijät saivat käyttöönsä maakaasuputkiston paikkatietojärjestelmän (GID). Ohjelman avulla näkee karttapohjalla kaasuputkiston ja siihen liittyvän kohteen sijainnin karttapohjalla ja kohteen prosessiarvot. ■

Mäntsälässä sijaitsee kaksi Gasumin kaikkiaan kahdeksasta kompressoriyksiköstä. Kompressoreita on Mäntsälän lisäksi Imatralla ja Valkealassa. Mäntsälän kompressoriasema rakennettiin, kun maakaasuverkosto laajeni Tampereelle. Tampereen putken syötettävä maakaasu hajustetaan keskitetysti Mäntsälässä. Mäntsälästä haarautuisi myös suunnitteilla oleva maakaasuputken länsilaajennus.

Tietohallinnon uudistuksia

Tietojärjestelmiin tehtiin maakaasumarkkinalain, siihen liittyvien asetusten sekä uuden hinnoittelujärjestelmän käyttöönoton edellyttämiä muutoksia. Muutoksia tarvittiin erityisesti laskutusjärjestelmään ja asiakaspalvelujärjestelmään. Lisäksi kehitettiin uusi järjestelmä maakaasun markkinapaikkaa Kaa-

supörssiä varten.

Vuoden 2000 aikana otettiin käyttöön myös oma Intranet-sovellus, jonka avulla tehostetaan sisäistä tiedonvälitystä. Järjestelmästä löytyvät uutis- ja palautekanavat sekä omat lohkot eri toiminnolle ja näihin liittyville dokumenteille ja ohjeille.

14

MAAKAASUN MATKA

Kyrökoski

Tampere

Hyvinkää

Espoo

Espoossa sijaitsee Gasumin pääkonttori. Pääkaupunkiseudulla maakaasu on monipuolisessa käytössä. Helsingissä ovat käytössä maamme ainoat maakaasubussit, joita on jo yli 30. Helsingissä on myös noin 300 ravintolaa, joiden käytössä on maakaasuliesi. Helsingissä maakaasun jakelusta huolehtii Gasumin tytäryhtiö Helsinginkasa.

Hyvinkäällä ja Tampereella on Gasumin huoltokeskus. Ne huolehtivat lähialueen siirtoputkiston ja laitteiden kunnossapi-

dosta. Maakaasun siirtoverkostoa vahvistetaan uudella putkella Lempäälästä Nokialle. Tampereen seudun uudet voimalaitokset ja kasvava maakaasun kulutus edellyttää

siirtokapasiteetin vahvistamista. Työt valmistuvat keväällä 2001.

Ikaalisten Kyröskoskella sijaitsee maakaasun siirtoputkiston läntisin piste ja viimeinen paineenvähennysasema. Kaikkiaan paineenvähennysasemia on Gasumin siirtoverkostossa 189. Paineenvähennys- ja mittausasemilla maakaasu suodatetaan ja paine säädetään kullekin käyttäjälle sopivaksi. Maakaasun määrä mitataan ja kaasu luovutetaan asiakkaan putkistoon.

Viestintästrategia valmistui

Vuonna 2000 valmistui Gasumin oma viestintästrategia. Yhtiön liikemerkki uudistettiin. Sisäisessä viestinnässä panostettiin Gasumin oman intranetin Gasnetin sisällön kehittämiseen.

Henkilöstö

Gasum Oy:ssä oli 31.12.2000 vakituksessa työsuhteessa 143 henkilöä ja määräaikaisessa työsuhteessa neljä henkilöä. Määrä on pysynyt samalla tasolla viime vuosina. Yhtiö on koko olemassaolonsa ajan halunnut aktiivisesti tarjota nuorille kesätyöpaikkoja. Vuonna 2000 Gasum Oy:ssä työskenteli yli 50 kesäharjoittelijaa.

Työtaturmat ja sairauspoissaolot

Gasumin työtaturmataajuus yli yhden päivän poissaoloon johtaneissa tapaturmissa oli 7 kpl miljoonaa työtuntia kohti. Sairauspoissaoloprosentti oli 2,0. Gasumin urakoitsijoiden tapaturmataajuus oli 10 kpl miljoonaa työtuntia kohti.

Vuoden gasumlainen

Vuoden 2000 gasumlainen on Jorma Rintamäki. Hän on järjestelmäinsinööri, joka tuntee niin valvontajärjestelmän, vastaanottomittauksen kuin virtauslaskennan salat. Toimipaikkana on tarpeen mukaan Imatran vastaanottoasema tai Valkealan maakaasukeskus. Jorma Rintamäki valittiin vuoden gasumlaiseksi muun muassa siitä syystä, että hän ohjasi maakaasun siirron valvontajärjestelmän ongelmitta uudelle vuosituhanelle. Muina perusteina todettiin, että hän ei pidä itsestään meteliä ja näyttää töillään eikä puheillaan mitä osaa, on vaatimaton mutta samalla luotettava taustavoima.

Vuoden merkkihenkilö on valittu vuodesta 1987 alkaen. Edellisten vuosien palkitut valitsevat vuoden gasumlaisen. ■

Mäntsälä

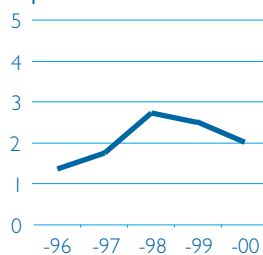
Kiehuva

Luumäki

Imatra

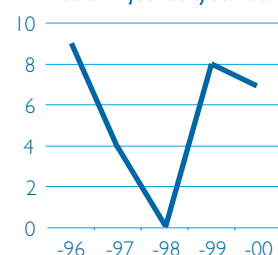
Siperia

Sairauspoissaolot, poissaolo-%

Teollisuuden työntekijöiden keskimääräinen sairauspoissaoloprosentti v.1999 oli 5,0 (Lähde:TT)

Yli päivän poissaoloon johtaneiden työtaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti

Suomalaisen RC-ohjelmaan sitoutuneiden yritysten vastaava vertailuluku v.1999 oli 17. (Lähde: Kemiäteollisuus ry.)

Ympäristö

Gasum vaikuttaa myönteisesti ympäristöön toimittamalla asiakkailleen maakaasua, joka on puhtain fossiilinen polttoaine. Gasumin tavoitteena on vähentää ympäristöjärjestelmän avulla omasta toiminnasta aiheutuvia ympäristövaikutuksia. Vuonna 2000 maakaasun siirtotoiminnasta aiheutuvat hiilidioksidipäästöt, typenoksidipäästöt ja energian kulutus vähenivät. Tärkein syy päästöjen pienenemiseen oli kompressoreiden vähentynyt käyttö. Karjalan kannaksen rinnakkaisputken tuoma kapasiteetin lisäys vähensi Gasumin tarvetta käyttää omia kompressoreitaan paineen nostamiseen.

Metaanipäästöt

Suomeen tuotava maakaasu on 98-prosenttisesti metaania. Metaanipäästöjä syntyy, kun maakaasua joudutaan päästämään ilmakehään ulospuhallusten yhteydessä. Ulospuhalluksella tarkoitetaan putkiston osan tyhjentämistä verkoston huolto-, korjaus- tai liitostöitä varten. Kompressoriasemilla metaanipäästöjä syntyy kompressoriyksiköiden huoltojen ja alasajojen yhteydessä sekä vähäisiä määriä kompressoriyksiköiden käydessä.

Vuonna 2000 metaanipäästöt pysyivät alhaisella tasolla. Kokonaispäästöt olivat 371 tonnia, joista ulospuhallusten osuus oli 141 tonnia ja kompressoriasemien osuus 230 tonnia. Alhainen metaanipäästötaaso johtuu siitä, että uudisrakentamiseen liittyviä putkiston tyhjennyksiä tarvittiin vähän eikä putkistoa tarvinnut hätätilanteiden vuoksi tyhjentää lainkaan. Gasumin toiminnasta aiheutuvat metaanipäästöt ovat suunnilleen yhtä suuret kuin keskisuuri suomalainen yhdyskuntajätteen kaatopaikka aiheuttaa.

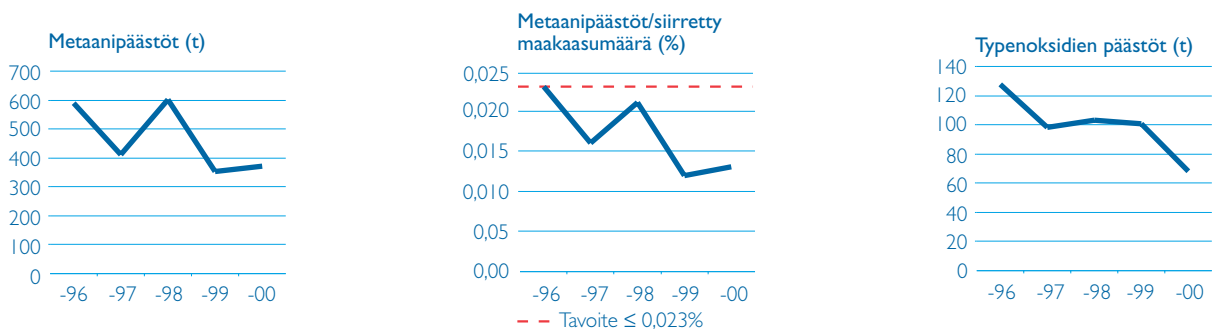
Typenoksidi- ja hiilidioksidipäästöt

Maakaasun painetta nostetaan verkoston varrella n. 100 km:n välein olevilla kompressoriasemilla. Kompressoreiden käyttövoima saadaan kaasuturbiineista, jotka käyttävät polttoaineenaan maakaasua. Maakaasun palamisessa syntyy hiilidioksidia, vesihöyryä ja typenoksideja.

Typenoksidipäästöt pienenivät kolmanneksen ja hiilidioksidipäästöt viidenneksen edellisvuoteen nähden. Typenoksidien kokonaismäärä oli 68 tonnia, ja hiilidioksidipäästöjä syntyi 44 294 tonnia. Aiempina vuosina vähäpäästöisissä LowNox-kaasuturbiineissa ilmenneet ongelmat saatiin kuntoon. Eniten päästöjä alensi kuitenkin Gasumin omien kompressoreiden vähentynyt käyttötarve.

Energian kulutus

Kaasuturbiinien lisäksi maakaasua käytetään tilojen ja luovutettavan kaasun lämmitykseen paineenvähennysasemilla. Maakaasuenergian oma käyttö pieneni 20 prosenttia edellisestä vuodesta 222 GWh:iin. Ominaisenergiankulutuksena tämä vastaa 0,56 prosenttia siirretystä kaasumäärästä.

Rakentamisen ympäristövaikutukset

Putki- ja laitosprojekteissa laaditaan ympäristöhaittojen tunnistamiseksi ympäristöselvitys. Siinä tarkastellaan hankkeesta ympäristölle aiheutuvia pysyviä ja väliaikaisia vaikutuksia. Ympäristövaikutukset otetaan huomioon hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Putkiston linjauksessa ja asemien sijoituksessa otetaan huomioon alueen maankäyttö sekä maisema- ja kulttuuri-näkökohdat. Samoin selvitetään vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja ympäröivään luontoon. Vaihtoehtoja vertailtaessa pidetään keskustelutilaisuuksia maanomistajien kanssa. Ennakoklausunnot pyydetään viranomaisilta, laitoksilta, järjestöiltä ja muilta asianosaisilta.

Putken rakennustöissä urakoitsijat ottavat huomioon suunnittelussa esiin tulleet ja sidosryhmien kanssa sovitut ympäristöasiat. Urakoitsijat laativat työmaakohtaisen laatusuunnitelman, jossa on kerrottu kuinka ympäristöasiat työmaalla hoidetaan. Vuoden 2000 kesällä käynnistyivät putki-työmaat Lappeenrannan ja Luumäen ja Lempäälän ja Nokian välillä.

Rakentamisen jälkeen työalueet palautetaan mahdollisimman samanlaiseen tilaan kuin ne olivat ennen rakennustöiden aloitusta. Lopuksi alueet katselmoidaan maanomistajien kanssa, ja Gasum korjaa havaitut puutteet ennen alueiden luovutusta. Vuonna 2000 luovutuskatselmus pidettiin Kotkan haaran rinnakkaisputken alueella.

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä

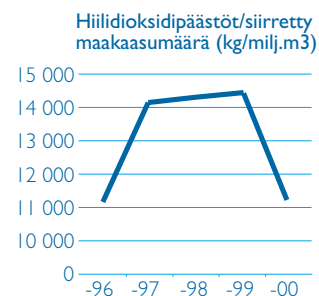
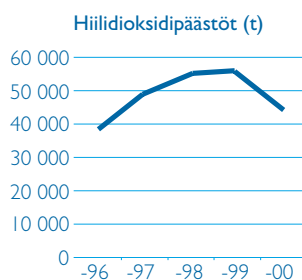
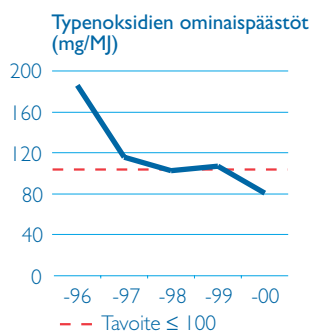
Ympäristöasioita hallitaan kansainväliseen ISO 14001 –standardiin perustuvan ympäristöjärjestelmän avulla. Ympäristöjärjestelmä on sertifioitu v. 1998 ja se on osa Gasumin sertifioitua laatuja järjestelmää. Ympäristöpolitiikassa Gasum on sitoutunut jatkuvaan parantamiseen ympäristöasioissa. Merkittäville ympäristövaikutuksille on asetettu selkeät tavoitteet, joiden toteutumista seurataan johdon laatu- ja ympäristökatselmuksissa. Gasum on ollut mukana Kemianteollisuus ry:n Responsible Care –Vastuu huomista –ohjelmassa vuodesta 1996 lähtien.

Lähi vuosien ympäristöhankkeet

Metaanipäästöjä vähentääkseen Gasum on käynnistänyt projektin, jolla selvitetään kompressoriyksiköiden vuotokaasujen talteenottoa. Kaakkois-Suomen Ympäristökeskus on myöntänyt projektille ympäristötukea.

Typenoksidi- ja hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi selvitetään mahdollisuuksia kehittää putkiston käytön optimointijärjestelmää. Toinen suunnitteilla oleva merkittävä hanke on kompressoriyksiköiden juoksupyörien uusiminen. Tämä vähentäisi kompressoreiden polttoaineena käytettyä maakaasua ja syntyviä päästöjä.

Vuoden 2001 aikana selvitetään edelleen mahdollisuutta soveltaa Low-Nox tekniikkaa Mäntsälän kompressoreiden voimanlähteenä olevissa kaasuturbiineissa. ■

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2000

Toimintavuoden aikana sähkön ja polttoaineiden hinnat kehittyivät Gasum kannalta epäsuotuisasti. Maakaasun hankintahinnan nousu ei kaikissa asiakassopimuksissa siirtynyt myyntihintoihin. Tämä kavensi Gasumin myyntimarginaalia ja heikensi yhtiön taloudellista tulosta. Toimintaa leimasivat valmistautuminen uuden maakaasumarkkinalain mukaiseen toimintaan, investoinnit maakaasun siirtokapasiteetin lisäämiseksi, selvitys maakaasuputken jatkamisesta Turun alueelle sekä paikalliskelutoiminnan ja uusien palvelujen kehittäminen.

Maakaasuliiketoiminta

Vuonna 2000 Gasum myi yhteensä 3990 miljoonaa kuutiometriä maakaasua, joka vastaa noin 39,9 terawattituntia. Tämä on 2,5 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Epätavallisen leuto sää vähensi kaasun tarvetta lämmityksessä.

Lokakuun alussa Gasum julkaisi uuden maakaasun hinnoittelujärjestelmän M 2001, jossa maakaasun siirto ja myynti on erotettu toisistaan. Osa maakaasukaupasta käydään kuitenkin edelleen ensimmäisten julkisten M-hinnoittelutariffien sekä vanhojen pitkäaikaisten erillissopimusten pohjalta. Gasum on valmistautunut kirjanpidossaan eriyttämään liiketoimintansa maakaasumarkkinalain vaatimusten mukaisesti vuoden 2001 alusta lukien.

Jälkimarkkinakauppa on tarkoitus aloittaa maaliskuussa 2001 tai viimeistään sen jälkeen kun Gasumille on myönnetty verkkolupa, jossa määritellään siirtotoiminnan puitteet. Maakaasun jälkimarkkinakauppaa varten Gasum perustaa Internetissä toimivan kaasupörssin.

Investoinnit

Vuonna 1999 valmistunut rajaputki Imatran vastaanottoasemalta Suomen ja Venäjän rajalle liitettiin Venäjän puoleiseen rinnakkaisputkeen kesäkuussa 2000. Maakaasun toimitukset Siperian kaasukentiltä Suomeen on varmistettu vähintään kahdella putkella.

Syksyllä 2000 otettiin käyttöön Valkealasta Kotkaan menevä rinnakkaisputki. Inkeroisiin rakennettiin uusi paineenvähennysasema ja Naistenlahden voimalaitoksen paineenvähennysasemaa laajennettiin.

Vuoden aikana aloitettiin kaksi uutta merkittävää putkiston laajennushanketta. Rinnakkaisputkea jatketaan Lappeenrannasta Luumäelle ja Lempäälästä Nokialle rakennetaan putki, joka ohittaa Tampereen.

Investoinnit vuonna 2000 olivat yhteensä 26 miljoonaa euroa.

Ympäristö, terveys ja turvallisuus

Ympäristövaikutuksia kuvaavat tunnusluvut kehittyivät suotuisasti. Maakaasun siirtoputkistossa ei ollut yhtään putkivauriota eikä hallitsematonta kaasuvuotoa. Hiilidioksidipäästöt, typenoksidipäästöt ja kaasun siirtoon käytetyn energian kulutus vähenivät. Metaanipäästöjen vähentämiseksi Gasum käynnisti projektin, jonka tavoitteena on selvittää mahdollisuus ottaa talteen kompressorien vuotokaasuja.

Yli yhden päivän poissaoloon johtaneita työtapaturmia sattui kaksi; lisäksi työmatkalla ja urheilutapahtumissa sattui kummassakin yksi tapaturma.

Henkilöstö

Gasum Oy:n keskimääräinen henkilöstömäärä vuonna 2000 oli 161.

Gasumin ulkoinen ilme muuttuu

Gasumin yritystunnusta on päivitetty vastaamaan yhtiön nykyistä asemaa ja toimintaa. Liekkimerkkiin on lisätty kaasuputkea kuvaava alakaari. Gasumin siniset värit kuvaavat maakaasua, jonka näemme puhtaana tulevaisuuden polttoaineena ja osaratkaisuna ilmastomuutoksen torjumisessa. Vuoden 2000 lopulla otettiin sisäisen viestinnän käyttöön oma intranet-sovellus.

Tytäryhtiöt

Gasum Oy omistaa Helsinkikaasu Oy:n kokonaan. Kertomusvuoden aikana myös Kotkan Kaasuenergia Oy:stä tuli Gasumin kokonaan omistama tytäryhtiö.

Yhtiön omistusrakenne säilyi ennallaan

Viime vuosi oli Gasum Oy:n seitsemäs toimintavuosi. Gasum Oy:n omistus vuoden 2000 lopussa jakaantui seuraavasti:

Fortum Oil and Gas Oy	25 %
OAO Gazprom	25 %
Suomen valtio	24 %
Ruhrgas Energie Beteiligungs Aktiengesellschaft	20 %
Metsä-Serla Oyj	2 %
Stora Enso Oyj	2 %
UPM-Kymmene Oyj	2 %

Lisäksi Suomen valtio omistaa K-sarjan osakkeen.

Yhtiökokous, hallintoneuvosto ja hallitus

Gasum Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin toukokuun 18. päivänä 2000. Erovuorossa olleet hallintoneuvoston jäsenet E.K. Selihova ja V.V. Remisov OAO Gazpromista valittiin uudelleen. Tohtori Eike Benke Ruhrgas Energie-Beteiligungs AG:stä ja ylijohdaja Taisto Turunen kauppa- ja teollisuusministeriöstä valittiin eroa pyytäneiden Veli-Matti Roposen ja Anja Silvennoisen tilalle näiden jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Hallintoneuvoston puheenjohtajana jatkoi edelleen Harri Malmberg, joka toimi Metalliteollisuuden Keskusliitto METin toimitusjohtajana. Hallintoneuvoston muut jäsenet olivat: Burckard Bergmann, Ruhrgas Energie-Beteiligungs AG, Tapio Harra, Fortum Oyj ja Juhani Pohjolainen, Stora Enso Oyj.

Gasum Oy:n hallituksen erovuorossa olevat jäsenet Antero Jännes, Vladimir Hramoff ja Juha Vainikka valittiin uudestaan hallituksen jäseniksi vuosiksi 2000-2002.

Hallintoneuvosto kokoontui kertomusvuoden aikana neljä kertaa. Gasumin hallitus piti 13 kokousta.

Tulevaisuuden näkymät

Sähkön kulutuksen arvioidaan edelleen kasvavan noin 2 prosenttia vuodessa. Yhteispohjoismaisilla sähkömarkkinoilla on vieläkin tuotantokapasiteettia yli tarpeen, mikäli vesivoiman tarjonta jatkuu runsaana. Asiakkaat ovat lykänneet uusia voimalaitosprojekteja ja laitosten uudistamishankkeita. Maakaasu on polttoainevaihtoehtona erityisesti sellaisissa teolli-

suuden ja yhdyskuntien energiahankkeissa, joihin suunnitellaan yhdistettyä sähkön ja lämmön tuotantoa. Näissä koh-teissa maakaasun edut ovatkin parhaimmillaan. Lämmön tarpeen ohella hankkeiden toteuttamiseen vaikuttaa sähkön hinta ja saatavuus. Vuoteen 2006 mennessä maakaasun käytön arvioidaan kasvavan vajaalla kolmanneksella nykyiseen verrattuna. Arvioon ei sisälly maakaasun käytön merkittävää lisäystä lauhdesähkön tuotannossa.

Gasum tähtää siihen, että maakaasun käyttö Turun talousalueella voitaisiin aloittaa jo vuonna 2006.

Gasum on käynnistänyt Mäntsälästä Naantaliin johtavan maakaasuputken perussuunnittelun. Samanaikaisesti käydään neuvotteluja kaasun myynnistä potentiaalisten asiakkaiden kanssa. Rakentamispäätös voidaan tehdä aikaisintaan vuonna 2002.

Vuoden 2001 aikana, kun Energiamarkkinavirasto on myöntämässään verkkoluvissa vahvistanut verkkoliiketoiminnan puitteet, avaa Gasum maakaasuverkkonsa jälki-markkinakaupan osapuolten käyttöön.

Liikevaihto ja tulos

Gasum Oy:n liikevaihto oli 495,5 miljoonaa euroa. Se on 23 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Nettorahoituskulut olivat 4,7 miljoonaa euroa ja poistot 17,4 miljoonaa euroa. Voitto ennen satunnaiseriä, tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 29,4 miljoonaa euroa. Tilikauden voitto oli 20,0 miljoonaa euroa. Taseen loppusumma oli 476,0 miljoonaa euroa. Sijoitetun pääoman tuotto oli 9,5 prosenttia. Omavaraisuusaste nousi 59,7 prosenttiin. Liikevaihdon nousu johtui öljyn hintakehityksestä vuoden 2000 aikana. Maakaasun osto- ja myyntihintojen määrittelyssä käytettävien indeksien vaikutuksesta yhtiön toiminnallisia tulostavoitteita ei saavutettu vuonna 2000. Vastaavista syistä vuoden 1999 tulos oli parempi.

Esitys voittovarojen käytöstä

Gasum Oy:n tilikauden voitto oli 19 964 270,05 euroa. Hallitus ehdottaa, että yhtiö jakaa vuodelta 2000 osinkoa 10,6 prosenttia osakepääomalle eli 18 831 900,18 euroa. Loput tilikauden voitosta 1 132 369,87 euroa, ehdotetaan kirjattavaksi voittovarojen tilille.

Tuloslaskelma

Milj. euro	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2000	1999	2000	1999
Liikevaihto (1)	500	407	495	403
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-416	-310	-415	-308
Henkilöstökulut (2)				
Palkat ja palkkiot	7	6	6	6
Henkilöstösivukulut				
Eläkekulut	0	1	0	1
Muut henkilösivukulut	1	1	1	1
	-8	-8	-7	-8
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-18	-18	-17	-17
Liiketoiminnan muut kulut	-23	-10	-22	-9
Liikevoitto	35	61	34	61
Rahoitustuotot ja- kulut				
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Muilta	1	1	1	1
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Muille	-6	-7	-6	-7
	-5	-6	-5	-6
Voitto ennen satunnaisia eriä	30	55	29	55
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	30	55	29	55
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron lisäys (-)	0	0	-1	-30
Tuloverot(4)	-10	-16	-8	-7
Tilikauden voitto	20	39	20	18

GASUM-KONSERNI

Milj.euro

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2000	1999	2000	1999
Liiketoiminnan rahavirta				
+Myyntistä saadut maksut	499	397	494	393
+Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	0	0	0	0
-Maksut liiketoiminnan kuluista	-453	-321	-450	-318
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	46	76	44	75
-Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-7	-8	-7	-8
+Saadut korot liiketoiminnasta	1	1	1	1
+Saadut osingot liiketoiminnasta	0	0	0	0
-Maksetut verot	-9	-6	-9	-6
Liiketoiminnan rahavirta ennen satunnaisiaeriä	31	63	29	2
+/-Liiketoiminnan satunnaisistaeristä johtuva rahavirta (netto)	0	0	0	0
Liiketoiminnan rahavirta (A)	31	63	29	62
Investointien rahavirta				
-Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-26	-14	-24	-12
+Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutusvoitot	0	0	0	0
-Investoinnit muihin sijoituksiin	0	0	0	0
+Luovotustuotot muista sijoituksista	0	0	0	0
-Myönnettyt lainat	0	0	0	0
+Lainasaamisten takaisinmaksut	0	0	0	0
+Saadut korot investoinneista	0	0	0	0
+Saadut osingot investoinneista	0	0	0	0
Investointien rahavirta (B)	-26	-14	-24	-12
Rahoituksen rahavirta				
+Lyhytaikaisten lainojen nostot	13	0	13	0
-Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	0	1	0	0
+Pitkäaikaisten lainojen nostot	20	0	20	0
-Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-43	-25	-43	-25
-/+Pitkäaikaisten saamisten lisäys/vähennys	0	0	0	0
-Maksetut osingot ja muu voitonjako	-18	-14	-18	-14
Rahoituksen rahavirta (C)	-28	-38	-28	-39
Rahavarojen vähennys (A+B+C)	-23	11	-23	11
Rahavarat tilikauden alussa	26	15	26	15
Rahavarat tilikauden lopussa	3	26	3	26
	23	-11	23	-11

Milj. euro	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2000	1999	2000	1999
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet (5)				
Muut pitkävaikutteiset menot	3	3	3	3
Konserniliikearvo	4	4	-	-
	7	7	3	3
Aineelliset hyödykkeet (5)				
Maa- ja vesialueet	2	2	2	2
Rakennukset ja rakennelmat	349	348	336	337
Koneet ja kalusto	33	35	33	34
Muut aineelliset hyödykkeet	4	3	4	3
Keskeneräiset hankinnat	18	12	18	12
	406	400	393	388
Sijoitukset (5)				
Osuudet saman konsernin yrityksissä	0	0	7	6
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	0	0	3	3
Muut osakkeet ja osuudet	1	1	1	1
	1	1	11	10
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus (6)	7	6	6	5
Saamiset				
Pitkäaikaiset				
Muut saamiset	1	1	1	1
	1	1	1	1
Lyhytaikaiset (7)				
Myyntisaamiset	58	52	56	51
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	2	0	1	1
Muut saamiset	0	1	2	0
	60	53	59	52
Rahat ja pankkisaamiset	3	26	3	26
	485	494	476	485

Milj. euro

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2000	1999	2000	1999
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA (8)				
Osakepääoma	178	178	178	178
Edellisten tilikausien voitto	92	70	1	1
Tilikauden voitto	20	39	20	18
	290	287	199	197
VÄHEMMISTÖOSUUS	0	0	0	0
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ				
Kertynyt poistoero (9)	0	0	120	119
LASKENNALLINEN VEROVELKA (10)	38	36	0	0
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	18	17	17	16
Muut pitkäaikaiset velat	40	59	41	59
	58	76	58	75
Lyhytaikainen (11)				
Lainat rahoituslaitoksilta	32	25	32	25
Ostovelat	51	51	51	51
Muut velat	11	12	11	12
Siirtovelat	5	7	5	6
	99	95	99	94
	485	494	476	485

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

KONSOLIDOINTI

Gasum Oy kuuluu Gasum-konserniin. Gasum-konsernin emoyhtiö on Gasum Oy, kotipaikka Espoo. Konsernitilinpäätöksen jäljennökset ovat saatavissa Gasum Oy:n pääkonttorista Keilaranta 6 B, 02150 Espoo

Konsernitilinpäätös käsittää emoyhtiö Gasum Oy:n, Helsinki-kaasu Oy:n ja Kotkan Kaasuenergia Oy:n. Konsernitilinpäätös ei sisällä osakkuusyhtiö Asunto Oy Espoon Johansia. Keski-

näisen osakeomistuksen eliminoinnissa syntyvä tytäryhtiöiden hankinta-arvon ja hankintahetken oman pääoman ero on käsitelty konserniliikearvona, joka poistetaan vaikutusaikanaan, kuitenkin enintään 20 vuodessa. Konsernin sisäiset liiketapahtumat on eliminoitu ja vähemmistöosuudet erotettu omiksi erikseen tuloslaskelmassa ja taseessa.

ULKOMAANRAHANMÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaan valuuttamääräiset saatavat ja velat on arvostettu Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivän keskipurssiin.

POISTOT

Käyttöomaisuuden hankintameno kirjataan kuluksi todennäköiseen käyttöikään perustuvien tasapoistoin. Käytetyt pitoajat ovat omaisuusryhmittäin:

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2000	1999	2000	1999
Rakennukset ja rakennelmat	20-40 v	20-40 v	20-40 v	20-40 v
Muut aineelliset hyödykkeet	20-40 v	20-40 v	20-40 v	20-40 v
Koneet ja kalusto	5-15 v	5-15 v	5-15 v	5-15 v
Muut pitkävaikutteiset menot	5-10 v	5-10 v	5-10 v	5-10 v
Aineettomat oikeudet	5 v	5 v	5 v	5 v
Konserniliikearvo	20 v	20 v		

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus on arvostettu FIFO-periaatteella välittömään hankintamenuun tai sitä alempana todennäköiseen todennäköiseen luovutushintaan.

LASKENNALLINEN VEROVELKA

Konsernitilinpäätöksessä on poistoero ja vapaaehtoiset varaukset jaettu vapaaksi omaksi pääomaksi ja laskennalliseksi verovelkaksi.

Milj. euro	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2000	1999	2000	1999

1. LIIKEVAIHTO

Maantieteellinen jakauma
Kotimaa

500	407	495	403
-----	-----	-----	-----

2. HENKILÖSTÖKULUT

Johdon palkat ja palkkiot

Toimitusjohtajat, hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet

0,7	0,4	0,6	0,3
-----	-----	-----	-----

Konsernin ja emoyhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin

Toimihenkilöitä	124	114	108	99
Työntekijöitä	71	68	53	52

Yhteensä	195	182	161	151
-----------------	------------	------------	------------	------------

3. JOHDON ELÄKESITOUMUKSET

Gasum-konsernin ylimpään johtoon kuuluvilla on mahdollisuus jäädä eläkkeelle 60-vuotiaina. Nesteen Eläkesäätiön sääntöjen mukaisin eläke-eduin.

4. TULOVEROT

Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	8	7	8	7
Laskennallisen verovelan muutos	2	9	0	0
Yhteensä	10	16	8	7

5. PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	0	0	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	3	3	3	3
Konsernilikearvo	4	4	0	0

Aineettomat hyödykkeet kirjanpitoarvo yhteensä 31.12

Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	2	2	2	2
Rakennukset ja rakennelmat	349	348	336	337
Koneet ja kalusto	33	35	33	34
Muut aineelliset hyödykkeet	4	3	4	3
Ennakkomaksut ja eskeneräiset hankinnat	19	12	18	12
Aineelliset hyödykkeet kirjanpitoarvo 31.12	407	400	393	388

Käyttöomaisuuden hankintameno sisältää käyttöomaisuus hyödykkeet, joiden hankintamenoja ei ole vielä kokonaan kirjattu suunnitelman mukaisina poistoina kuluiksi.

Sijoitukset

Konsernin osakkeet ja osuudet

Helsinkikaasu Oy, Helsinki
Emoyhtiön omistusosuus 100%

Kotkan Kaasuenergia Oy, Kotka
Emoyhtiön omistusosuus 100%

Osakkuusyhtiö

Asunto Oy Espoon Johans
Omistusosuus 27,43%
Oma pääoma 31.12.1999 FIM 9.018.854,98
Tilikauden voitto FIM 15,85

Tunnuslukujen (s. 2-3) laskentakaavat

Liikevoitto (%)	=	$\frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunn.eriä} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}} \times 100$
Omavaraisuusaste (%)	=	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$
Gearing (%)	=	$\frac{\text{Korolliset nettovelat} + \text{laskennallinen verovelka}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}} \times 100$
Sijoitettu pääoma	=	Taseen loppusumma – korottomat velat – laskennallinen verovelka – pakolliset varaukset
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat – rahavarat
Rahavarat	=	rahat + pankkisaamiset + rahoitusomaisuusarvopaperit

Konserniyritykset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä	0	0	7	6
Muut osakkeet ja osuudet	1	1	1	1
Saamiset saman konserniyrityksiltä	0	0	3	3
Sijoitukset kirjanpitoarvo 31.12.	1	1	11	10
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	415	408	407	401
6. VAIHTO-OMAIUUUS				
Tavarat	7	6	6	5
Jälleenhankintahinta	12	11	11	10
Kirjanpitoarvo	7	6	6	5
Erotus	5	5	5	5
7. LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	58	52	57	51
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset	0	0	1	1
Lainasaamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	1	1
Muut saamiset	2	1	2	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	60	53	60	52
8. OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma l.l.	178	178	178	178
Osakepääoma 31.12	178	178	178	178
Voitto edellisiltä tilikausilta l.l.	110	84	19	15
Osingonjako	-18	-14	-18	-14
Vähemmistöosuuden lunastus	0			
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12	92	70	1	1
Tilikauden voitto	20	39	20	18
Oma pääoma yhteensä	290	287	199	197
Laskelma jakokelpoisista varoista 31.12				
Voitto edellisiltä tilikausilta	92	70	1	1
Tilikauden voitto	20	39	20	18
- Kertyneestä poistoerosta omaan pääomaan merkitty osuus	-92	-91	0	0
Yhteensä	20	18	21	19
Emoyhtiön osakepääoma jakautuu osakelajeittain seuraavasti:				
A-sarja			kpl 53 000 000	kpl 53 000 000
K-sarja			1	1

9. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

Tilinpäätössiirtojen kertymä emoyhtiössä muodostuu kertyneestä poistoerosta

10. LASKENNALLISET VEROVELAT

Laskennalliset verovelat

Tilinpäätössiirroista 38 36

12. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Lainat rahoituslaitoksilta 32 25 32 25

Ostovelat 51 51 51 51

Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille

Ostovelat 0 0 0 0

Siirtovelat 0 0 0 0

Muut velat 0 0 0 0

Yhteensä 0 0 0 0

Muut velat 11 12 11 12

Siirtovelat 6 7 5 6

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä 100 95 99 94

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Vuosilomavaraus sos.kuluineen 1 1 1 1

Palkkavelat sos.kuluineen 0 1 0 1

Korot 2 3 2 3

Verot 1 1 1 1

13. Vakuudet

Pantatut arvopaperit 3 0

14. Vastuut

Leasingvastuut

Seuraavalla tilikaudella maksettavat 4 3 4 3

Myöhemmin maksettavat 29 31 29 31

Yhteensä 33 34 33 34

Gasum Oy:llä on oikeus vuokra-ajan päätyttyä v. 2005

lunastaa vuokrattu omaisuus itselleen 143,2 mmk kauppahinnalla.

Mikäli Gasum Oy ei käytä oikeuttaan, voi ABB Credit Oy velvoittaa

Gasum Oy:n osoittamaan ostajan vuokratulle omaisuudelle.

Gasum Oy:n hallitus

Espoossa 14. päivänä helmikuuta 2001

Antero Jännes, puheenjohtaja
Juha Vainikka, varapuheenjohtaja

Björn Ahlnäs
Vladimir Hramoff

Birger Sandström

Tilintarkastuskertomus

Gasum Oy:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Gasum Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2000. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetidot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa voittoa konsernissa 20.296.214,62 euroa ja emoyhtiössä

19 964.270,05 euroa on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa ja vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys taseen mukaisen vapaan oman pääoman käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Espoossa 27. helmikuuta 2001

Arthur Andersen Oy
KHT yhteisö
Hannu Vänskä
KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Gasum Oy:n hallintoneuvosto on tänään pitämässään kokouksessa käsitellyt yhtiön vuodelta 2000 laaditun tilinpäätöksen, joka käsittää konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen sekä toimintakertomuksen ja siihen liittyvän hallituksen ehdotuksen voittovarojen käyttämisestä sekä yhtiön tilintarkastajien antaman tilintarkastuskertomuksen. Hallintoneuvosto esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilinpäätös

vahvistetaan ja vuosivoitto käytetään hallituksen esityksen mukaisesti.

Hallintoneuvosto toteaa, että yhtiökokouksen ja hallintoneuvoston tekemiä päätöksiä ja antamia ohjeita on noudatettu ja että hallintoneuvosto on saanut yhtiön hallitukselta ja johtajilta tarpeellisiksi katsomansa tiedot.

Espoossa 15. maaliskuuta 2001

Harri Malmberg, puheenjohtaja

Valeri V. Remizov, varapuheenjohtaja

Burckhard Bergmann

Eike Benke

Tapio Harra

Juhani Pohjolainen

Evgenija K. Selihova

Taisto Turunen

Maakaasun paikallisjakelussa reipasta kasvua

Helsinkikaasu Oy

Helsinkikaasu Oy huolehtii maakaasun jakeluverkkotoiminnasta ja myynnistä Helsingissä ja Siuntiossa sekä jakeluverkostojen rakentamisesta ja maakaasulaitekaupasta koko maakaasun käyttöalueella Suomessa. Vuonna 2000 liikevaihto oli 6,48 miljoonaa euroa, joka on 20 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Maakaasun myynti oli 13,4 miljoonaa kuutiometriä. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 27,6 prosenttia. Tämä johtui Siuntion maakaasun myynnin käynnistymisestä sekä lisääntyneestä maakaasun käytöstä teollisuudessa ja kaupassa Helsingissä.

Helsingin jakeluverkostoa uusittiin noin 2,4 kilometriä. Loppuvuodesta 2000 käynnistettiin maakaasun jakeluverkon rakentaminen Porvoossa. Porvoon länsipuolen teollisuus- ja asuinalueiden asiakkaiden kiinteistöt lämpiävät maakaasulla keväällä 2001. Helsinkikaasu vastasi Pirken Oy:n rakennuttaman 8 kilometrin mittaisen ja 8 baarin paineisen maakaasun jakeluputken hitsaamisesta Ikaalisissa.

Alkuvuonna 2001 maakaasua on leudosta talvesta huolimatta myyty suunnitelman mukaisesti. Verkostoa peruskorjataan Helsingissä ainakin Aleksanterin- ja Mikonkadulla.

Helsinkikaasu on tarkoitus jakaa kolmeksi uudeksi yhtiöksi 1.7.2001 alkaen. Henkilökunnan määrä vuoden 2000 lopulla oli 28 henkeä. Yhtiön toimitusjohtaja on Jarko Alanko.

Helsinkikaasu Oy:n tilikauden voitto oli 1 387,84 euroa. Hallitus ehdottaa koko voiton kirjaamista voittovarojen tilille.

Kotkan Kaasuenergia Oy

Kotkan Kaasuenergia on maakaasun paikallisjakelua ja laitemyyntiä harjoittava yhtiö. Vuonna 2000 yhtiön liikevaihto oli 3,06 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 34 prosenttia. Maakaasun myynti oli 10 miljoonaa kuutiometriä. Laitemyynnin osuus liikevaihdosta oli 0,52 miljoonaa euroa.

Maakaasun jakeluverkon laajennus Mussalon syväsataman alueelle sekä lukuisat uudet kotitalousliittymät mahdollistivat tämän kasvun. Jakeluverkostoa laajennettiin 9,4 kilometriä, jolloin verkoston kokonaispituus on 85 kilometriä.

Oman osaamisen kehittämiseksi yhtiölle hankittiin sähköisten karttojen hallinta- ja piirtämislaitteet verkoston hallitsemiseksi. Verkostoa laajennetaan edelleen Kaukolan alueella.

Yhtiön palveluksessa oli vuoden lopulla 5 henkilöä. Toimitusjohtaja on Jarko Alanko.

Kotkan Kaasuenergia Oy:n tilikauden voitto oli 122 867 euroa. Hallitus ehdottaa koko voiton kirjattavaksi voittovarojen tilille.

Yhtiökokous

Gasumin ylin päättävä elin on yhtiökokous, joka kutsutaan koolle vähintään kerran vuodessa. Yhtiökokouksessa esitetään tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus, päätetään tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta sekä vastuuvapauden myöntämisestä hallintoneuvostolle ja hallitukselle sekä toimitusjohtajalle. Yhtiökokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet, uudet jäsenet erovuoroisten sijaan sekä hallintoneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston valitsee yhtiökokous. Siihen kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä kuusi muuta jäsentä. Hallintoneuvosto ja sen puheenjohtaja valitaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Tehtävänä on valvoa, että yhtiön asioita hoidetaan yhtiökokouksen ja hallintoneuvoston päätösten ja ohjeiden sekä terveiden liikeperiaatteiden mukaan.

Puheenjohtaja: Harri Malmberg, varatuomari,
Suomen valtion edustaja

Varapuheenjohtaja: varapääjohtaja Valeri V. Remizov,
OAO Gazprom

Burckhard Bergmann, varapääjohtaja,
Ruhrgas AG

Eike Benke, tohtori,
Ruhrgas AG, 18.5.2000 alkaen

Tapio Harra, liiketoiminta-alueen johtaja,
Fortum Oyj

Juhani Pohjolainen, johtaja,
Metsä-Serlan, Stora Enson ja UPM Kymmenen edustaja

Evgenija K. Selihova, johtaja,
OAO Gazprom

Taisto Turunen, ylijohdaja,
kauppa- ja teollisuusministeriö, 18.5.2000 alkaen

Veli-Matti Ropponen, johtaja
Fortum Oyj, 18.5.2000 asti

Anja Silvennoinen, teollisuusneuvos,
kauppa ja-teollisuusministeriö, 18.5.2000 asti

Hallitus

Hallituksen valitsee hallintoneuvosto. Hallitukseen kuuluu puheenjohtaja ja hänen lisäksi vähintään kolme ja enintään kuusi varsinaista jäsentä. Hallituksen jäsenien ja varajäsenien toimikausi on kolme vuotta. Hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnasta lain ja yhtiöjärjestyksen sekä hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaisesti.

Antero Jännes, puheenjohtaja, toimitusjohtaja

Juha Vainikka, varapuheenjohtaja, johtaja,
siirtotoiminnot

Björn Ahlnäs, johtaja, markkinointi

Vladimir Hramoff, johtaja, maakaasun osto

Birger Sandström, johtaja, talous

Tilintarkastajat:

Arthur Andersen Oy (KHT-yhteisö),
päävastuullisena tilintarkastajana KHT Hannu Vänskä

Gasumin johto:

Toimitusjohtaja: Antero Jännes

Markkinointi: Björn Ahlnäs

Investoinnit: Kaj Christiansen

Laatu ja ympäristö: Sonja Hellén-Nieminen

Maakaasun osto: Vladimir Hramoff

Talous: Paula Lähde

Henkilöstö: Pekka Mäkitalo

Liiketoiminnan suunnittelu: Christer Paltschik

Viestintä: Tuomo Saarni

Kehityshankkeet: Kari Salminen

Rahoitus: Birger Sandström

Maakaasun siirto: Juha Vainikka

Puhelin, konsernin yhteinen keskus 020 4471

Internet-sivut, <http://www.gasum.fi>

Sähköposti etunimi.sukunimi@gasum.fi

Pääkonttori

Keilaranta 6 B, PL 21, 02151 ESPOO

Faksi 020 44 78629 (viestintä)

020 44 78609 (johto)

Maakaasukeskus, valvomo, materiaalityöinnöt

Kiehuvantie 89, 45100 KOUVOLA

Faksi 020 44 78700

Vastaanottoasema

Räikköläntie 170, 55100 IMATRA

Faksi 020 44 78860

Hyvinkään huoltokeskus

Kerkkolankatu 42, 05800 HYVINKÄÄ

Faksi 020 44 78900

Tampereen huoltokeskus

Hatanpään valtatie 34 G, 33100 TAMPERE

Faksi 020 44 78975

Mäntsälän kompressoriasema

Hyvinkääntie 565, 04680 HIRVIHAARA

Faksi 020 44 78695

HELSINKIKAASU Oy

Kaasutehtaankatu 1, PL 7, 00581 HELSINKI

Faksi 020 44 78515

KOTKAN KAASUENERGIA Oy

Pulttikatu 1, PL 92, 48601 KARHULA

Faksi 020 44 78999

MAAKAASUN SIIRTOVERKOSTO SUOMESSA

